

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **Mgr. V. H.**, zastoupený JUDr. Martinem Piškulou, advokátem se sídlem Praha 5, Neumannova 1476/5, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3/5, o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, ze dne 5.8.2013, č.j. JMK 73994/2013,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, ze dne 5.8.2013, č.j. JMK 73994/2013, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 9 800 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám JUDr. Martina Piškuly, advokáta se sídlem Praha 5, Neumannova 1476/5.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou adresovanou zdejšímu soudu domáhá zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, ze dne 5.8.2013, č.j. JMK 73994/2013, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Veselí nad Moravou, odboru životního prostředí a územního plánování, ze dne 12.6.2013, č.j. ŽMVNM/18801/2013. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení i tohoto prvostupňového rozhodnutí.

I. Podstata věci

Dne 12.6.2013 rozhodl prvostupňový orgán, že se žalobce dopustil správního deliktu dle § 54 odst. 2 písm. c) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „lesní zákon“), neboť prováděl činnosti dle § 20 odst. 1 písm. g) tohoto zákona v lese zakázané, a to tím, že dne 18.2.2013 zaparkoval osobní automobil zn. Renault Megane registrační značky X v lese na k.ú. Radějov u Strážnice bez příslušného povolení a porušil tak zákaz vjezdu a stání motorovými vozidly v lese. Tímto vozidlem přijel po lesní cestě p.č. 3548/3 v k.ú. Tvarožná Lhota, která prochází lesními porosty 406 A 12, 414 A 5, 414 A 12 a 414 E 12 taktéž bez příslušného povolení - výjimky dle § 20 odst. 4 lesního zákona. Za výše uvedené jednání byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 000 Kč.

Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání, v němž namítal, že obec Tvarožná Lhota, kde působí žalobce jako místostarosta, má ve vlastnictví pozemky, které žalobce předmětného dne jel obhlédnout za účelem zjištění stavu hospodaření. Žalobce z toho dovozoval, že do lesa vjel a parkoval zde nikoliv jako soukromá osoba, ale jako zástupce obce za účelem hospodaření v lese dle § 20 odst. 3 lesního zákona.

Žalovaný shledal námitky žalobce nedůvodné, neboť nezjistil, že by obec Tvarožná Lhota vlastnila pozemky v místě, kde se v předmětnou dobu nacházel žalobce.

II. Shrnutí žaloby

Žalobce svoje jednání nepopírá, avšak namítá, že naplňuje znaky přestupku dle § 53 odst. 1 písm. g) lesního zákona, a nikoliv správního deliktu dle § 54 odst. 2 písm. c) tohoto zákona.

Žalobce poukazuje na § 53 odst. 1 lesního zákona a uvádí, že jiné správní delikty byly před novelizací zákonem č. 67/2000 Sb. rozděleny na skupiny deliktů, kterých se mohl dopustit pouze příslušný kvalifikovaný pachatel. Jiného správního deliktu se dle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona může dopustit každý, kdo provádí činnosti v lese zakázané dle § 20 tohoto zákona, avšak za předpokladu, že se takové činnosti dopustí nad rámec obecného užívání lesa (viz §19 lesního zákona). Žalobce tak shledává znak rozlišující spáchání přestupku a jiného správního deliktu dle lesního zákona ve snaze o dosažení zisku z protiprávní činnosti, která v případě spáchání

přestupku dle § 53 lesního zákona absentuje. V této souvislosti žalobce rovněž namítá, že se žalovaný k této otázce nijak nevyjádřil.

Žalobce dále namítá i vady napadeného rozhodnutí spočívající v nedostatečném zjištění skutkového stavu a v nedodržení zásad ovládajících správní proces a správní trestání.

Žalobce setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejší soudem a z výše uvedených důvodů se domáhá zrušení jak napadeného, tak jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný uvádí, že je nepodstatné, zda žalobce přijel s vozidlem jako soukromá osoba nebo zástupce obce. Porušení § 20 odst. 1 písm. g) lesního zákona nelze kvalifikovat jako přestupek. Žalovaný tu poukazuje na to, že definice přestupku obsažená v § 2 odst. 1 zákona o přestupcích uvádí, že přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo v jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt, postižitelný dle zvláštních předpisů. Žalobcovo jednání tak podle žalovaného nemůže být kvalifikováno jako přestupek, neboť skutková podstata tzv. jiného správního deliktu má jako taková přednost. Žalovaný tu odkazuje na komentář k lesnímu zákonu.

Dále podle žalovaného nelze aplikovat na daný případ ani § 20 odst. 3 lesního zákona, neboť žalobce ani obec Tvarožná Lhota nevlastní lesní pozemky v předmětné lokalitě. Žalobce tedy měl mít povolenou výjimku ohledně vjezdu a stání v lese.

Žalovaný ve svém vyjádření setrvává na argumentaci obsažené v napadeném rozhodnutí a z výše uvedených důvodů navrhuje soudu, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., dále jen „s.ř.s.“) osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.). Rozsah přezkumu soudu byl ve vztahu k napadenému rozhodnutí žalovaného podle § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. zásadně vymezen v žalobě uplatněnými žalobními body.

Soud rozhodoval bez nařízení jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Stěžejní žalobcova argumentace uplatněná v podané žalobě spočívala v tom, že žalobce byl stíhán za správní delikt dle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona, ačkoliv jeho jednání naplňovalo znaky přestupku dle § 53 odst. 1 písm. g) tohoto zákona.

Dle § 19 odst. 1 lesního zákona má každý právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při

tom je povinen les nepoškozovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.

Podle § 20 odst. 1 lesního zákona je v lesích zakázáno: a) rušit klid a ticho, b) provádět terénní úpravy, narušovat půdní kryt, budovat chodníky, stavět oplocení a jiné objekty, c) vyzvedávat semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin, d) těžit stromy a keře nebo je poškozovat, e) sbírat semena lesních dřevin, jmelí a ochmet, f) sbírat lesní plody způsobem, který poškozuje les, g) jezdit a stát s motorovými vozidly, h) vstupovat do míst oplocených nebo označených zákazem vstupu, i) vstupovat do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví, j) mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních, k) kouřit, rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit mimo vyhrazená místa, l) odhazovat hořící nebo doutnající předměty, m) narušovat vodní režim a hrabat stelivo, n) pást dobytek, umožňovat výběh hospodářským zvířatům a průhon dobytka lesními porosty, o) znečišťovat les odpady a odpadky.

Podle § 53 odst. 1 lesního zákona se přestupku dopustí ten, kdo v rámci obecného užívání lesa v lese a) ruší klid a ticho, b) hrabe stelivo, c) vyzvedává semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin, d) bez povolení sbírá semena lesních dřevin, jmelí a ochmet, e) sbírá lesní plody způsobem poškozujícím les, f) táboří mimo vyhrazená místa, g) bez povolení poruší zákaz vjezdu a stání motorovým vozidlem, h) vstoupí do oplocených nebo zákazem vstupu označených míst, i) vstoupí do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví, j) jezdí mimo cesty a vyznačené trasy na kole, na koni, na lyžích a na saních, k) pase nebo prohání dobytek nebo umožňuje výběh hospodářským zvířatům do lesních porostů, l) naruší půdní kryt nebo vodní režim nepovolenou těžbou hlíny, písku nebo kamene, m) bez povolení, popřípadě bez ohlášení provádí terénní úpravy nebo jiné stavby (například chodníky, oplocení), pokud nejde o přestupek podle zvláštních předpisů, n) těží nebo poškozuje stromy a keře lesních dřevin, o) nebo do vzdálenosti 50 m od okraje lesa rozdělová nebo udržuje otevřené ohně nebo odhazuje hořící nebo doutnající předměty, p) koná bez oznámení orgánu státní správy lesů organizované nebo hromadné sportovní akce, r) odhazuje odpady nebo odpadky, s) kouří.

Podle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona orgán státní správy lesů uloží pokutu až do výše 100 000 Kč tomu, kdo provádí činnosti v lese zakázané.

V daném případě prvostupňový orgán dospěl k závěru, že žalobce provádí v lese činnosti zakázané dle § 20 odst. 1 písm. g) lesního zákona (stojí tam s motorovým vozidlem) a shledal tak žalobce vinným ze spáchání deliktu dle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona.

Předně je třeba uvést, že právní úprava odpovědnosti za protiprávní jednání obsažená v lesním zákoně není příliš přehledná.

Přestupky jsou v lesním zákoně jednoznačně označeny (oddíl první hlavy deváté - § 53). Následující oddíl hlavy deváté (§ 54 až § 57) je označen jako „Pokuty“, ale jsou zde upraveny další skutkové podstaty deliktů (tzv. jiné správní delikty). Některé skutkové podstaty jiných správních deliktů a přestupků se na první pohled

překrývají, přičemž je odlišná výše možné pokuty (u správních deliktů zpravidla mnohonásobně převyšuje sankci, která by v podobné skutkové podstatě byla ukládána za přestupek). Přestupek je správním deliktem založeným na principu odpovědnosti za zavinění, zatímco v případě jiných správních deliktů se uplatňuje odpovědnost objektivní. Pokud jde konkrétně o § 54 odst. 2 lesního zákona, tak správních deliktů zde obsažených se může dopustit nejen právnická osoba a fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti, nýbrž i každá fyzická osoba („*Orgán státní správy lesů uloží pokutu až do výše 100 000 Kč tomu, kdo*“).

V daném případě je tedy třeba posoudit, v jakém vzájemném vztahu jsou § 53 a § 54 zákona o lesích. Odpověď je nutno hledat zejména v § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, podle něhož je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních předpisů anebo o trestný čin. Z této zákonné citace vyplývá, že pokud předmětné deliktní jednání naplňuje zákonné znaky jiného správního deliktu, nemůže být přestupkem.

Žalovaný tedy v obecné rovině zastává správný názor, že přestupek je ve vztahu subsidiarity vůči ostatním (jiným) správním deliktům. Takový názor však platí toliko tehdy, je-li skutková podstata obou deliktů (přestupku a jiného správního deliktu) shodná. Pokud tedy je skutková podstata určitého jednání zákonem označena jako přestupek i jako jiný správní delikt, je takové jednání jiným správním deliktem a jako takové má být postiženo (§ 2 odst. 1 zákona o přestupcích).

V daném případě však taková situace nenastala. Vymezení přestupku dle § 53 odst. 1 písm. g) lesního zákona je totiž vůči správnímu deliktu dle § 54 odst. 2 písm. c) tohoto zákona úpravou speciální, neboť blíže upřesňuje jednotlivé znaky skutkové podstaty (přestupku se dopustí ten, kdo v rámci obecného užívání lesa bez povolení poruší zákaz vjezdu a stání motorovými vozidly). Oproti tomu ke spáchání deliktu dle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona postačí jakákoliv činnost obsažená ve výčtu činností, které jsou dle § 20 odst. 1 a 2 tohoto zákona zakázány.

Jistě lze souhlasit se žalovaným, že žalobce se tím, že bez povolení zaparkoval motorové vozidlo v lese, dopustil činnosti v lese zakázané a jeho jednání by bylo postižitelné jako jiný správní delikt podle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona. Takový postup by byl však namísto pouze tehdy, pokud by zákon nestanovil konkrétní skutkovou podstatu deliktu (přestupku), která přímo spočívá v porušení zákazu vjezdu a stání motorovým vozidlem v lese bez povolení.

Pokud tedy přestupek podrobněji upravuje protiprávní jednání, nelze v jednání, které by naplňovalo znaky přestupku, shledávat správní delikt, který je konstruován jen velmi obecně jako tzv. zbytková skutková podstata (zásadně spadá na v lese zakázané činnosti, které však nejsou konkrétně uvedeny jako samostatné skutkové podstaty). Správní orgán nemůže neomezeně „volit“ mezi tím, zda bude určité jednání sankcionovat jako přestupek či delikt. Speciální úprava podmínek odpovědnosti žalobce za protiprávní jednání má v tomto případě přednost.

Pokud tedy fyzická osoba bez povolení poruší zákaz vjezdu a stání motorovým vozidlem v lese, dopustí se zásadně přestupku dle § 53 odst. 1 písm. g) lesního zákona a nikoli správního deliktu dle § 54 odst. 2 písm. c) tohoto zákona.

Opačný výklad, zastávaný žalovaným, by způsobil, že § 53 odst. 1 písm. g) lesního zákona by byl prakticky neaplikovatelný, neboť předmětné jednání by bylo vždy sankcionováno jako tzv. jiný správní delikt. Stejně tak neaplikovatelný by byl i např. § 53 odst. 1 písm. a) lesního zákona, neboť rušit klid a ticho je též zakázáno v § 20 odst. 1 písm. a) lesního zákona a takové rušení by bylo postižitelné jako jiný správní delikt podle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona. Stejná situace by byla i v případě § 53 odst. 1 písm. c) lesního zákona (činnost je zakázána v § 20 odst. 1 písm. c/), § 53 odst. 1 písm. e) lesního zákona (činnost je zakázána v § 20 odst. 1 písm. f/), § 53 odst. 1 písm. j) lesního zákona (činnost je zakázána v § 20 odst. 1 písm. j/), jakož i v případě celé řady dalších skutkových podstat přestupků dle § 53 odst. 1 lesního zákona.

Právě uvedené dokládá absurdnost závěru žalovaného.

Zdejší soud má tedy za to, že žalobcovo jednání žalovaný nesprávně považoval za správní delikt dle § 54 odst. 2 písm. c) lesního zákona. Se žalobcem tedy mělo být vedeno řízení o přestupku dle § 53 odst. 1 písm. g) tohoto zákona a za tento přestupek měl být také žalobce sankcionován. Napadené rozhodnutí je tedy nezákonné. Nic na tom nemění ani skutečnost, že žalobci byla uložena pokuta na spodní hranici zákonné sazby.

Za této situace není na místě posuzovat další žalobní námitky, neboť jak žalovaný, tak správní orgán prvního stupně vedli správní řízení podle zcela jiného zákona a o zcela jiném deliktu, než vést měli.

V. Závěr

Soud tedy shledal žalobu důvodnou. Napadené rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátil ve smyslu § 78 odst. 4 s.ř.s. žalovanému k dalšímu řízení. V novém řízení je na žalovaném (dle § 78 odst. 5 s.ř.s.), aby jednání, jehož se dopustil žalobce, posoudil jako přestupek dle § 53 odst. 1 písm. g) lesního zákona a subsidiárně tak postupoval dle zákona o přestupcích. Nezbytnost zrušení i jemu předcházejícího prvostupňového rozhodnutí necht' posoudí sám žalovaný.

VI. Náklady řízení

O nákladech řízení zdejší soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu také náleží právo na náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek, dále náklady za právní zastoupení za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a přípravu zastoupení a žaloba) a dva režijní paušály ve výši 300 Kč, to vše dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytnutí právních

služeb (advokátní tarif). Celkem se tedy jedná o částku 9 800 Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

Žalovaný úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení tedy nemá.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 5. března 2015

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu

